

ΝΟΡΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ (1930-2013)

Στις 31 Δεκεμβρίου, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, έφυγε από τη ζωή η Νόρα Αναγνωστάκη, κριτικός λογοτεχνίας, δοκιμιογράφος και μεταφράστρια, σύζυγος του κορυφαίου ποιητή της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς Μανόλη Αναγνωστάκη (Φιλολογική, 93/2005).

Γεννημένη στην Αθήνα, σπούδασε Νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών - δεν άσκησε ποτέ τη δικηγορία - και εργάσθηκε σε βιβλιοπωλείο της Θεσσαλονίκης, υπεύθυνη του περιοδικού «Κριτική» και συνεργάτις των περιοδικών «Ενδοχώρα», «Νέα Πορεία» και «Χρονικό». Συμμετείχε, επίσης, στα αντιδικτατορικά «Δεκαοχτώ Κείμενα», που εκδόθηκαν, το 1970, στη διάρκεια της χούντας, στη σειρά της μεταπολεμικής πεζογραφίας των εκδόσεων Σοκόλη και στον αφιερωματικό τόμο της Στροφής του Σεφέρη (1960).

Στα ελληνικά γράμματα εμφανίζεται με τις «Μαγικές εικόνες, Επτά δοκίμια 1960-65» (1973) και ακολουθούν τα έργα της «Η κριτική της παντομίμας» (1977). Πνευματικές ασκήσεις (1988). Διαδρομή. Δοκίμια κριτικής (1960-1995, συγκεντρ. έκδ. κ.ά. Μετέφρασε το μυθιστόρημα Το σπίτι των ραντεβού (1980) του γάλλου Alain Robbe-Grillet και το έργο του αμερικανού λογοτέχνη, αρμενικής καταγωγής, William Sarojan, Μελένε Αράμ (1989).

Για το σύνολο του έργου της τιμήθηκε, το 1996, με το Ειδικό Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας.

Ενημερωμένη για το γαλλικό «Νέο Μυθιστόρημα» προσέγγισε, με διεισδυτικό τρόπο, πολλούς από τους αξιόλογους ποιητές της μεταπολεμικής ποίησης, ενώ στα λίγα, αλλά εμβληματικά της δοκίμια, συνδύασε, όπως αναφέρει ο Αλέξης Ζήρας, «την ελεύθερη

πραγμάτευση και τον αδιάκοπο διάλογο με τη γλώσσα και το ύφος του έργου ένα συνδυασμό που έχει αρκετά στοιχεία με τον τρόπο κριτικού διαλόγου του Γάλλου θεωρητικού Ρολάν Μπαρτ» (Barthes, 1915-1980), από το έργο του οποίου μετέφρασε εκτενή αποσπάσματα.

Εν κατακλείδι, η συνεισφορά τής Ν.Α. στην ανανέωση του κριτικού λόγου τής μεταπολεμικής περιόδου, με την κριτική της σκέψη και τις πολιτικές της πράξεις, υπήρξε πολύ σημαντική.

Αναστάσιος Στέφος

Πρόεδρος ΠΕΦ